

nevelésben részesítette, kik hűséges nejevel együtt szeretve tisztelik és áldják emlékét.

Mi is kegyelettel emlékezünk a pályatársra! Isten veled kedves barátunk, testvérünk!

k. i.

József Lajos
1870—1938.

Hetek és hónapok óta szomoruan halljuk, hogy a sepsikilyénszentgyörgyi társégházközségek derék lelkészét valamely kegyetlen kór támadta meg, amelyből felgyógyulása emberileg nem remélhető. A végzet febr. 1-én beteljesedett. József Lajos, lelkészkarunknak ez a közbecsülésben álló tagja, a háromszéki egyházkör tiszteletbeli esperese, itthagya szeretteit s ezt a küzdelmes földi életet.

Valódi papi jellem volt, aki nem üres külsőségekben találta meg az élet értelmét és célját, hanem a hitben, az emberek szeretetében és megbecsülésében. Nem nagyhangu szónoklatokkal kereste az érvényesülés útjait, hanem zajtalanul munkálkodott az Ur szőlőjében. Volt egyéniségében valami megnyerő kedvesség, amellyel rokonszenvet ébresztett másokban. Atyjától örökölt áldott humora könnyebbé tette reá nézve az élet terhét, s jótékony derűt árasztott körülötte. Mint lelkész és mint ember egyaránt tiszteletet parancsoló volt, amit meg is adott neki nemcsak az egyházközség, melynek 44 évig hű pásztora volt, hanem a társadalom is, amelyben olyan sok irányu munkát végzett. Nagy a vesztesége egyháznak és társadalomnak, de mégis legnagyobb családjának a gyásza, melyet pótolhatatlan veszteség ért halála által. Mi is őszinte részvételt osztunk a veszteség fájdalmában s Istentől vigasztalást kérünk elköltözött barátunk ittmaradt kedveseire.

IRODALOM.

Grycz-Smíłowski Károly: Kosmos-Religion Humanitát. Krakow, 1937, 51 oldal. Az oxfordi konferencián új arcot ismerünk meg. A régi történelmi mult emléke tükröződött vissza azon a komoly lengyel arcon, aki nagyon kereste az erdélyi és magyarországi unitáriusok németül is beszélő kiküldötteit, mert bennük az évszázados közös mult hagyományain és összeköttetésein keresztül a testvért akarta feltalálni. Grycz-Smíłowski lelkész a feltámadott új Lengyelország haderejében protestáns tábori lelkész volt, s most néhány esztendeje, amióta nyugalomba vonult a lengyel mult vallási kérdései foglalkoztatják, melyeket kora fiatalsága óta tanulmányoz. A lengyel unitáriusság tragikus élete, a sociniánusok lelkiekben olyan gazdag küzdelmei mutatják számára azt az utat, melyen új nemzeti életre feltámadott népe számára a jövő vallásos világnézetét keresi. A klerikálizmus, a bolsevizmus, a judaizmus és a totális államszemlélet útvesztői között, a lengyel testvérek egykori evangéliumi gondolatait eleveníti fel, s azok terjesztésére egy kis vallásos társulatot is hozott létre; előadásokon és időszaki kiadványokon keresztül ismerteti célkitűzéseit. A jövő világának az ő hite és a mi hitünk szerint is, a jézusi evangélium unitárius értelmezése adja meg megnyugvását és békességét, ahol a humánus teljesebb tiszteletében azokkal is találkozunk, akik a mai modern életben útjaikat eltévesztették. Szeretettel köszöntjük Grycz-Smíłowski testvérünket az egykori lengyel unitáriusok lélekszállakon keresztül egyenes leszármazottját. Kis könyvét örömmel olvastuk s munkájára a mindnyájunk által egyformán tisztelt egy igaz Istenünk áldását kérjük.

Ferencz József.

Jakab Elek élet- és jellemrajza Dr. Gál Kelemen tollából megjelent. A mű ismertetésére még visszatérünk.

Dr. Wilbur: „A mi unitárius örökségünk“ című kb. 28 ives munkája, mely az unitarizmus történetét a különböző országokban részletesen tárgyalja Szent-Iványi Sándor teológiai tanár fordításában és kiegészítésével, mintegy 170 képpel diszitve, a közeljövőben megjelenik. Előfizetési ára: füzve 120 lej, famentes papíron 135 lej, kötve 150 és 165 lej. A bolti ár magasabb lesz. Előfizetéseket elfogad az Unitárius Iratterjesztő, Cluj, Liceul Unitarian.